

deze verwoest door Franse troepen van Lodewijk XIV. De boerderij is uit 1894.

12

Begin 1900 was op de Botsestraat 33-35 kaasmakerij 'Onder Ons' gevestigd. Herman Haukes was bedrijfsleider/kaasmaker, en vanaf 1917 eigenaar/directeur. In 1918 koopt Haukes zijn eerste vrachtwagen. Het bedrijf groeit na de crises in 1929 uit tot een transportonderneming met wel 50 wagens. In 1991 verlaat het Kekerdom.

13

Aan de rechterzijde van de weg, waar de weg een knik maakt was de 'Lange Poal', de Millingse terechtstellingsplaats. In 1767 vond de laatste executie plaats. Waarschijnlijk zijn de geëxecuteerden ter plaatse begraven. In 1795 werden de galgvelden door de Nederlandse overheid afgeschaft omdat men het te barbaars vond.

14

Galloways, Konikpaarden, bevers en zeearenden zorgen voor een spectaculaire natuurbeleving in de Millingerwaard. Het gebied is door ontkeuring en zandwinning van landbouw omgevormd naar oibossen, moerassen, open water en rijk aan stroomdalgraslanden op oeverwallen. In dit deel van de Millingerwaard ligt een hoogwatervluchtplaats waar dieren bij hoogwater een veilig heenkomen vinden.

15

Links, naast de afrit van de dijk stond in 1638 het Millingse ambtshuis, afgebrand in 1702. Millingen is in die tijd een van de heerlijkheden van de 'graaf Van den Bergh' ('s-Heerenberg). Een ambtman woonde op zijn kasteel 'Onsen Huijse tot Millingen' en behartigde zijn belangen.

Routebeschrijving

Lengte: 17 km; met inkorting 14,5 km.

Start: Parkeerplaats Brahmstraat naast Sporthal de Duffelt

- Vanaf parkeerplaats rechts - Genske. Na Sporthal rechts - Kolibripad. Einde pad links - Heerbaan.
- 1e weg rechts - Burg. Eijkelhofstraat. Einde straat, dijk op, neem afrit naar veer 1. Neem rechts het verharde pad tot het eindigt. Loop ±500m langs de rivier 2. Neem vóór de 2e krib het pad rechts en ga daarna links de dijk op.
- U passeert Bimmen (DL). Na ±2,5km rechts de dijk af - Bylandsweg. Einde weg 3, de Kleverstrasse (K3) oversteken (drukke weg) en links op het fietspad. 1e weg rechts - Halderweide.
- 1e weg rechts 4 - Katharinenweg. Je loopt rechtsom het kerkhof en voor de kerk langs.
- Na de kerk volg de Katharinenweg. 1e weg rechts 5 - Düffelgaustrasse.
- Bij de splitsing links - Hofacker. Na de Keekense molen 6 1e weg rechts - Palmenbaumweg. Einde weg links - Nielerstrasse. (Let op: drukke weg.)
- Na ±500 meter, 2e pad/weg rechts. Einde pad links - Hoefseweg (NL) 7. Einde zandpad rechts - Molenstraat. In de bocht naar rechts neem het pad links.
- Bij de boerderij 8 het boerenlandpad rechts 9. Steek de Zeelandsestraat over en vervolg het pad rechts van het elektriciteitshuisje tot aan de sloot. Ga links en daarna rechts over het bruggetje richting de Kekerdom molen 10. Steek Botsestraat (N840) over (Let op: drukke weg). Rechts het fietspad op 11, 12 en volg dit tot parkeerplaats Millingerwaard - Lange Poal 13 (**verkorte route**: ga rechtdoor op de dijk tot aan de Zalmstraat). Sla links af de Millingerwaard in 14.
- Ga over de dam en ga rechtdoor over het pad de Millingerwaard in. Na 400 meter rechts - C.R. Waiboerweg. Einde weg links de dijk op. Na ±1500m (net voor het kerkje) de dijk af - Zalmstraat. 15 Einde weg rechts - van Lyndenstraat. 1e weg links - Heerbaan. Volg de Heerbaan tot de Kerk. Loop rechts langs de kerk en neem het eerste pad links - Genske. Na 200 meter bent u weer terug bij het vertrekpunt.

De pentekeningen in deze uitgave zijn van Marjolijn Rigtering

Ommetje Millingen XL

Grenzeloos wandelen door de Duffelt

17 km
14,5 km

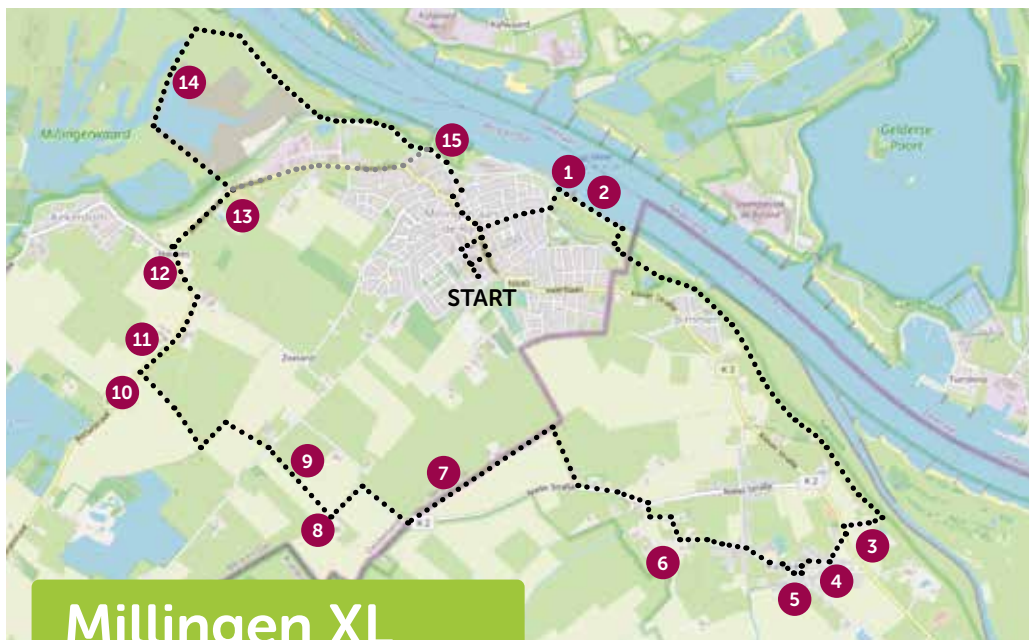

Beleving van de rivier, weids cultuurlandschap met oog voor het verleden en verrassende nieuwe natuur

Dit is een uitgave van de gemeente Berg en Dal, juni 2021.
Ontwikkeling: Cas Blom, Roland Gesthuizen en Wim Sniijders
Eindredactie en coördinatie: Tiny Wigman, Via Natura
Fotografie: Roland Gesthuizen, Wil Gipman, Willem Hol, www.erikjanssen.eu, Ben Koenders, Wim Sniijders en www.videotales.nl
Vormgeving: OptimaForma

via natura

berg en dal

Millingen XL

Het deel van de Rijn bij Millingen heet het Bijlandsch Kanaal. Het is circa drie kilometer lang en vormt hier een deel van de grens tussen Nederland en Duitsland.

Het veer brengt u over de Rijn op slechts een kilometer vanaf het punt, waar de Rijn zich splitst in de Waal en het Pannerdensch Kanaal. Vijf kilometer stroomopwaarts komt de Rijn ons land binnen bij het plaatsje Spijk.

Aan de rechterkant de 'Lutherse kerk' in Keeken. Deze stamt uit 1728. De uivormige toren zou je eerder in Beieren verwachten dan in deelstaat Nordrhein Westfalen.

Als u op de kruising naar rechts kijkt ziet u het oorlogsmonument ter ere van de omgekomen soldaten uit Keeken in de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Op de achtergrond, de katholieke kerk 'St. Maria Himmelfahrt' uit de elfde eeuw.

In 1825 werd aan de Duitse kant de Nederlandse methode van kaasmakerij geïntroduceerd, dat leidde tot grote bloei van de zuivelindustrie. Diverse dorpen hadden hun eigen zuivelfabriek, waaronder Keeken, Kekerdom en Millingen.

Aan de linkerkant ziet u de windmolen van Keeken. Deze werd in 1811 door de 'Grafen von Bylandt' gebouwd en was tot 1956 als korenmolen in gebruik.

Het Nederlandse deel van de Duffelt loopt van hier tot aan Leuth en is een samenvoeging van enkele kleinere polders. Het karakteristieke landschap wordt gekenmerkt door een afwisseling van weilanden, akkers,

hagen en bomenrijen. De ontstaansgeschiedenis is te zien aan het reliëf van oeverwallen, stroomruggen en elementen zoals dijken en sluisen.

In de verte ziet u links de 'Zeelandsche Hof' boven het landschap verrijzen. Het is een fraaie terpboerderij uit 1850. Agrarische ondernemerschap, landschapsbeheer en recreatie komen hier samen.

Vanaf de 'Zeelandsche Hof' gaat een deel van de route over boerenlandpaden. Het grondgebruik is met name bestemd voor de veehouderij en verder veel akkerbouw dankzij de relatief lichte (wat zandige) stroomruggen.

Links ziet u molen 'De Duffelt', in de volksmond vaak 'de Kekerdomse molen' genoemd, gebouwd in 1868. In 1872 kreeg de molen de naam 'Op hoop van Zegen'. Waarschijnlijk vanwege de aankoop van de molen door de pastoor van Millingen. De molen werd gebruikt voor het vermalen van tarwe en rogge voor de vele bakkers in Kekerdom en Millingen. De molen is in 1938 door brand beschadigd. In 1965 en in 1977 werd de molen gerestaureerd.

Lang geleden stond hier de ridderburcht 'Spaldrop' of 'Spaldorp'. Oudste vermelding is van 891, het vijfde regeringsjaar van Arnulf van Karinthië. In 1672 is